

Informatieblad - Behoud van biodiversiteit in Nederland

De biodiversiteit neemt overal ter wereld af, ook in Nederland. Dit komt door de klimaatverandering, landbouw en verstedelijking. Flora en fauna verliezen hun habitat en verdwijnen. Zo zijn er in Nederland sinds 1900 minstens 614 diersoorten uit Nederland verdwenen. Verschillende soorten reptielen, paddenstoelen, dagvlinders en waterorganismen zijn verdwenen. De wolf en de paling zijn inmiddels weer terug, maar nog altijd zeldzaam. Steeds meer plant- en diersoorten belanden op de Rode Lijst van bedreigde soorten of sterven zelfs uit.

Biodiversiteit

Wat is biodiversiteit eigenlijk? 'Bio' betekent 'leven' en 'diversiteit' betekent 'verschillend'. Biodiversiteit is de diversiteit aan soorten flora en fauna en ecosystemen. Een ecosysteem is het geheel van planten en dieren in een gebied en de onderlinge verhouding daartussen (denk aan voedselketens). De biodiversiteit moet groot genoeg zijn, zodat de ecosystemen niet worden verstoord. Ook voor onze eigen bestwil: een ecosysteem biedt de mens iedere dag natuurlijke producten als voedsel, hout, regenwater en medicijnen.

Bescherming en herstel van biodiversiteit

De natuur in Nederland helpen we als mens een handje. We beschermen en herstellen de natuur met als groot doel de biodiversiteit op peil te houden of zelfs te vergroten. En dat kunnen we alleen doen door samen te werken. Als alle gebruikers van de natuurgebieden, landbouwgebieden en de openbare ruimte in Nederland gaan samenwerken zijn er meer kansen voor wilde planten en dieren. De natuur helpen we bijvoorbeeld door een ecoduct aan te leggen, zodat dieren veilig de snelwegen over kunnen steken, of het aanleggen van een houtwal die natuurgebieden verbindt, een grasland met veel kruiden of een spoordijk vol bloemen. Zo gaan er geen soorten verloren of kunnen ze zich herstellen. Dankzij zulke maatregelen zijn in Nederland bijvoorbeeld de ooievaar, vleermuissoorten en de kerkuil weer toegenomen en soorten als de raaf, bever en otter zelfs opnieuw geïntroduceerd.

Informatieblad - Behoud van biodiversiteit in Nederland

Natuurmonumenten en waterbouw

Natuurmonumenten zetten zich op verschillende manieren in om de afname van biodiversiteit tegen te gaan. Naast het beheren van natuurgebieden en het nemen van herstelmaatregelen motiveert Natuurmonumenten de politiek om de afname van biodiversiteit te stoppen. Daarnaast zoeken ze de samenwerking op met andere partijen om natuur te herstellen.

Maar Nederland is klein, dus ruimte is schaars. En we willen veel: wonen, wegen, natuur en recreatie etc. Veel natuur in Nederland is gemaakt, of wordt ingekaderd. Dat zal altijd wel zo blijven. Daarom wil Natuurmonumenten bijvoorbeeld graag samenwerken met waterbouwers om tijdens waterbouwprojecten de biodiversiteit te beschermen, in plan-, uitvoerings- en gebruiksfase.

Positieve ontwikkelingen

Door de klimaatverandering stijgt de zee, zakt de bodem en wordt de neerslag extremer. Daardoor krijgen we meer water te verwerken en krijgen we anderzijds ook te maken met extreme droogte. Technische oplossingen zoals dijken en stuwen zijn niet meer genoeg om Nederland daartegen te beschermen. Om daar toch tegen bestand te zijn worden in Nederland natuurlijke klimaatbuffers gemaakt. Dit zijn natuurgebieden die ons land veiliger, mooier en economisch aantrekkelijker maken. In Groningen is bijvoorbeeld de klimaatbuffer De Onlanden gerealiseerd. Dit gebied bestaat uit ruige hooilanden, moerasbos en volop ruimte voor overtollig water. Bij langdurige, hevige regenval zorgt dit moerasachtige gebied, net als een spons, ervoor dat de mensen in de stad Groningen droge voeten houden. Daarnaast is het gebied een paradijs voor veel vogelsoorten en otters.

De biodiversiteit neemt af, maar er zijn diverse ontwikkelingen die eraan bij moeten dragen dat de biodiversiteit weer toeneemt. Bijvoorbeeld door te kiezen voor zachte oevers, ook wel natuurlijke oevers genoemd. Natuurlijke oevers hebben een geleidelijke overgang van water naar land. Denk bijvoorbeeld aan een meer met riet aan de oevers en vervolgens een schuinoplopende verhoging van gras. Natuurlijke oevers zijn goed voor de natuurkwaliteit en biodiversiteit.